

4. 2. 2022

MARIJA ANDREJEVA

violina & sopran / violin & soprano

NEJC KAMPLET

klavir / piano

5. ZIMSKI FESTIVAL / 5TH WINTER FESTIVAL

Cankarjev dom, Slovenska filharmonija in Viteška dvorana, Križanke
Slovenian Philharmonic and Knights' Hall, Križanke

28. 1. – 5. 2. 2022

Program finančno omogoča / The programme is supported by:

Mestna občina
Ljubljana

LJUBLJANA
Z VELENA
PARTNERSTVO

OPERA SLOVENIJA
SLOVENIAN
PHILHARMONIC

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

Častni pokrovitelj Zimskega festivala 2022 je župan Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič. / The honorary patron of the Winter Festival 2022 is the Mayor of
Ljubljana Zoran Jankovič.

Petek, 4. februarja 2022 ob 19.30
Friday, 4 February 2022 at 7.30 pm
Viteška dvorana Križanke / Knights' Hall Križanke

MARIJA ANDREJEVA

violina & sopran / violin & soprano

NEJC KAMPLET

klavir / piano

Na sporedu / Programme:

T. A. Vitali: Ciaccona za violino in orgle g-molu
Chaconne in G minor for violin and organ

F. Liszt: Sonata v h-molu, S. 178 / *Piano Sonata in B minor, S. 178*

C. Franck: Sonata za violino in klavir v A-duru
Sonata for Violin and Piano in A major

Allegretto ben moderato
Allegro
Recitativo - Fantasia. Ben moderato - molto lento
Allegretto poco mosso

M. Ravel: Nočne prikazni / *Gaspard de la Nuit*

Ondine - Lent
Le gibet - Très lent
Scarbo – Modéré

C. Gounod: »Ah! je veux vivre dans le rêve«, arija Julije iz opere
Romeo in Julija / Juliette's aria from opera Romeo and Juliet

O avtorstvu **Ciaccone v g-molu**, ki naj bi jo napisal italijanski violinist in skladatelj **Tomaso Antonio Vitali (1663–1745)**, obstaja veliko nepojasnjenega. Skladbo je v 19. stoletju odkril dresdenski violinist Ferdinand David in jo, prirejeno za violino in klavir, leta 1867 natisnil v zbirki violinskih skladb iz 18. stoletja z naslovom *Die hohe Schule des Violinspiels [Visoka šola violinske igre]*. Na tem rokopisu je pisalo "Parte del Tomaso Vitalino". Zapis je vzbudil več dvomov, saj skladatelj s takšnim imenom ni obstajal. Porajalo pa se je tudi vprašanje, ali ni bilo to morda posvetilo, namenjeno izjemnemu violinistu Vitaliju, ki je skoraj 67 let vodil orkester pri vplivni družini Este v Modeni. Končnica -no bi v italijanščini lahko pomenila tudi pomanjševalnico. Slogovno se Ciaccona v g-molu zelo razlikuje od violinskih skladb, ki so zbrane v štirih zbirkah in pod katere je podpisan Vitali. Težko bi jo zares pripisali njemu, saj nima nič skupnega z njegovo skladateljsko govorico. Ne glede na to, kdo je avtor, je to delo polno ognja, strasti in mojstrskega komponiranja. Temelji na variirani temi, ki je harmonsko progresivna. Vsebuje padajoči tetrakord v basovski liniji, ki se vsaj 50-krat ponovi. Violinski part odlikuje bravurozna igra kompleksnih variacij. Tonaliteta se hitro menja iz variacije v variacijo. Ciaccona v g-molu je znana v številnih priredbah. Med drugim jo je v priredbi Léopolda Charlierja izvedel Jascha Heifetz leta 1917 na svojem ameriškem debiju v dvorani Carnegie in jo kasneje v karieri odigral še vsaj 250-krat, kar ne preseneča, saj je skladba izredno privlačna v svoji zvočni učinkovitosti.

Franz Liszt (1811–1886) je svojo edino sonato napisal leta 1854, ko je bil star trinštirideset let. Vse do smrti je veljal za romantičnega byronskega individualista. Prikazati ga kot strastnega lirika, ne da bi pri tem pomislili na njegovo neverjetno virtuoznost, pomeni spregledati njegovo osnovno naravo, izjemno intelektualno in duhovno vitalnost. To velja tudi za njegovo **Sonato v h-molu**, ki dosega najčistejšo sonatno obliko v njegovem opusu. Čeprav je enostavno zasnovana, njen koncept izhaja iz introdukcije, iz katere se razvijejo trije osrednji tematski sklopi. Delo odlično prikaže njegove kompozicijske metode, ki temeljijo na nenehnih tematskih transformacijah. Sonata daje vtis svobodne in sproščene fantazije, kot bi bila improvizirana. V njej tlita romantični ogenj in spontanost. Mogočna, mojstrsko napisana skladba z izrazitim dramatičnim nabojem in udarnimi kromatičnimi harmonijami pa nakazuje tudi smernice evropske glasbene prihodnosti.

César Franck (1822–1890) je v **Sonati za violino in klavir v A-duru** na najboljši način povezal misticizem in vznesenost. V njej je združil svojo edinstveno harmonsko tehniko in tematsko zaokroženost z dunajsko tradicijo klasicizma, po kateri je zlasti v svojem poznem ustvarjalnem obdobju pogosto posegal. Sonato je Franck napisal kot poročno darilo za znanega belgijskega violinista Eugena Ysaÿeja, ki je to delo tudi premierno izvedel na svoji poroki leta 1886. Franck je prvi stavek [Allegretto ben moderato] oblikoval nekoliko mimo konvencij sonatne oblike, saj je izpustil izpeljavo, po ekspoziciji pa se takoj pojavi re-priza. Temi sta si sorodni in pri obeh prevladuje občutje silovitega hrepenenja. Drugi stavek [Allegro] je romantično dramatičen in vznesen, kar je za Franckov opus neobičajno – zelo poredko je tako jasno izražal čustveno razdvojenost, kot jo je v tem stavku. Tretji stavek je rapsodičen in se poigrava v inventivnem dvogovoru violine in klavirja, ki si izmenjujeta misli. V četrtem stavku zaslišimo nekaj gradiva iz prejšnjih treh. Sonato sklence poduhovljeno, mirno, uravnoteženo in spokojno.

Maurice Ravel (1875–1937) je cikel treh skladb **Nočne prikazni za klavir** napisal leta 1908 na podlagi pesmi Aloysiusa Bertranda. V teh besedilih je našel vir navdiha, iz katerega je privrel velik spekter drobnih zvočnih fines in spretno jih je vnesel v melodično strukturo. Vsako skladbo je obdaril z mamljivo glasbo; vznemirjajočo in sproščajočo obenem. V vsaki je nanizal številne zvočne linije, kot bi na platno impresionistične slike nanašal mnogotere barvne nianse. Zvočno jih odlikujejo čista prefinjenost glasbene estetike, kristalna jasnina in elegantnost, ki so bile značilne zanj. Ondine je morska deklica – vodna vila, ki se zaljubi v smrtnika. Le njegova ljubezen bi jo odrešila, vendar smrtnik ljubi drugo dekle: morska deklica se zato spremeni v potoke kapljic, ki spolzijo po steklu. V tej skladbi Ravel z glasbo posnema premikanje vodnih tokov. Le gibet povzema citat iz Goethejevega Fausta »Kaj se premika okrog teh vešal?« in nakazuje zibanje obešenca na vešalih ob zahajajočem soncu, medtem ko v ozadju odzvanja spev zvonov. Scarbo je duh, privid, izmuzljiv škrt, ki se pritajeno krohota iz temnega kota sobe in s krempilji praska po postelji. Ko ga iščemo, izgine, ko že pozabimo nanj, se prikaže pred nami, velik kot katedrala. Glasba v tem stavku ponazarja izmuzljivost škrtata, ki pa se na koncu razblini v nič.

Arietta »**Ah! je veux vivre dans le rêve**«, ki bi jo lahko prevedli kot »Ah! Želim živeti v sanjah«, je odlomek iz opere *Romeo in Julija* francoskega skladatelja **Charlesa Gounoda (1818–1893)**. Libreto sta po predlogi nesmrtno ljubezenske zgodbe Williama Shakespeara napisala Jules Barbier in Michel Carré, ki sta se kar tesno držala izvirnika ter ga le tu in tam v dramaturške namene spremenila, da je zgodba na opernem odru bolj učinkovita. Opera v petih dejanjih je bila premierno uprizorjena v liričnem gledališču v Parizu leta 1867. Arietta je spevni valček, zasnovan v rondojski obliki. Pojavljuje se v prvem dejanju po prizoru, ko z Julijo, hčerko Capuletov, govorijo o dogovorjenem zakonu. Ona zatem zapoje, da bi rada živela v svojih sanjah, daleč od zimske teme in tam, kjer je večna pomlad. To je bravurozna sopranska arija s številnimi kolorturnimi trenutki, ena izmed najbolj znanih iz te opere.

Marija Andrejeva [Moskva, 2001] je študentka violine in klavirja na Državnem konservatoriju za glasbo P. I. Čajkovskega v Moskvi, kjer študira tudi orgle, kompozicijo in petje. Z glasbo se je srečala že pri štirih letih, ko je začela igrati klavir in violino, pri osmih pa je še dodatno pokazala zanimanje za petje. Pogosto se udeležuje tekmovanj, in to tako za violino, klavir kot kompozicijo, orgle in petje. Med njenimi najvidnejšimi dosežki je dvakratna zmaga na IX. in X. mednarodnem tekmovanju Čajkovskega za mlade glasbenike, in to tako za violino kot tudi za klavir. Na 3. mednarodnem tekmovanju Berlin je osvojila prvo mesto in zlato medaljo, prav tako je postala lavreatka 1. mednarodnega tekmovanja na Dunaju in 4. tekmovanja v Manhattanu (Grand Prix). Veliko nastopa po vsej Rusiji, kot solistka se je večkrat predstavila na festivalih in drugih prizoriščih v številnih evropskih državah pa tudi v Belorusiji, Kazahstanu, Hongkongu, Argentini. Kot solistka se je predstavila s Simfoničnim orkestrom Ruske filharmonije, Evrazijskim simfoničnim orkestrom, Ruskim državnim orkestrom (Mihail Pletnev), Orkestrom narodne garde Ruske federacije, Državnim orkestrom Nova Rusija (Juri

Bašmet], Orkestrom MusicaAeterna in drugimi. Trenutno igra na violino Vincenza Panorme iz leta 1795, ki jo je dobila v dar od Reuning@Son violins iz ZDA.

Nejc Kamplet je po končanem študiju na Univerzi za glasbo in upodabljaljoče umetnosti v Gradcu odšel na izpopolnjevanje na Univerzo za glasbo, dramo in medije v Hannoveru. Gostuje na festivalih, kot so Ljubljana Festival, mariborski Lent, Carpe Artem, Noč slovenskih skladateljev, Arsonore, Les Nuits Pianistiques. Kot solist se je predstavil s Simfoničnim orkestrom SNG Maribor, Komornim godalnim orkestrom Slovenske filharmonije, Festine, Orkestrom Slovaške državne opere Banska-Bistrica, Sinfonietta iz Slovaške, s Harbinsko in Wuhansko filharmonijo (oboje na Kitajskem). Nastopa po številnih evropskih državah in na Kitajskem, Japonskem, v Dubaju ter ZDA. Prve nagrade je osvojil na tekmovanjih, kot so Hildegard Maschmann Stiftung, Yamahino tekmovanje na Dunaju ter tekmovanje Martha Debelli v Gradcu, na 4. klavirskem tekmovanju Euregio v Geilenkirchnu (Nemčija), na 6. mednarodnem tekmovanju Young academy award v Rimu, Jurica Murai v Varaždinu, ter osvojil več drugih in tretjih nagrad (New York, Ettlingen, Banska Bistrica). Snema za RTV Slovenija. Je prejemnik štipendije Ministrstva za kulturo RS ter štipendij mesta Gradec in Maribor.

Metka Sulič

*Nejc Kamplet, who takes centre stage for the fifth evening of piano music at this year's Winter Festival, is one of the most successful young pianists performing today. He comes from a musical family and has been playing the piano since the age of five. Having graduated from the University of Music and Performing Arts in Graz, he is currently continuing his training in Hanover with the world-famous teacher Arie Vardi, whose former students include the concert pianists Yefim Bronfman and Boris Giltburg. Nejc has won numerous national and international prizes and since a young age has been an active participant at music festivals in Slovenia and abroad. He has attended masterclasses with numerous distinguished teachers in order to perfect his piano technique and refine his poetic expressivity. His outstanding achievements have won him scholarships from the Ministry of Culture in Slovenia and from the cities of Graz and Maribor. In 2021 he represented Slovenia at the 16th Arthur Rubinstein International Piano Master Competition in Israel, one of the most prestigious piano competitions in the world. He will be joined on the violin and on vocals by the young Russian musician **Maria Andreeva**, who is currently a student at the famous Moscow State Tchaikovsky Conservatory and the winner of the 9th and 10th International Tchaikovsky Competition for young musicians in two different sections; violin and piano. Maria has given independent concerts and performed as a soloist with numerous orchestras in different countries around the world, and is also a regular guest of major festivals such as Mozartfest and the Rheingau Musik Festival in Germany, the PortoRotondo Festival in Italy, Musicanarias in Spain and many others.*

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED

5. 2. 2022 ob 19.30 / at 7.30 p.m.
Cankarjev dom

W. A. Mozart: REKVIEM / REQUIEM

Giulia Semenzato, sopran / soprano
Wiebke Lehmkuhl, mezzosopran / mezzo-soprano
Xabier Anduaga, tenor
Paul Armin Edelmann, basbariton / bass-baritone

Zbor Slovenske filharmonije & Mešani pevski zbor
Glasbene matice Ljubljana / Slovenian Philharmonic
Choir & Mixed Choir of Glasbena matica Ljubljana

Simfonični orkester RTV Slovenija
RTV Slovenia Symphony Orchestra

YAN PASCAL TORTELIER, dirigent / conductor

Glavni sponzor /
General sponsor:

Sponzorji / Sponsors:

Glavni medijski sponzor /
General media sponsor:

DELO

Medijska sponzorja / Media sponsors:

V sodelovanju z / In collaboration with:

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, februar / February 2022
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,
častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic Director,
Honorary member of the European Festivals Association
Besedila / Texts: **METKA SULIČ**
Glasbena producentka / Music producer: **JANJA VELKAVRH**
Tonski mojster / Sound design: **GREGA SAMAR**
Asistent / Assistant: **COLE MORETTI & GAŠPER VODLAN**
Prevod / Translation: **AMIDAS, d.o.o.**
Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d.o.o.**
ljubljanafestival.si
www.facebook.com/ljubljanafestival
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana

Petek, 4. februarja 2022 ob 19.30, Viteška dvorana Križank

MARIJA ANDREJEVA

violina & sopran

NEJC KAMPLET

klavir

C. Gounod: »Ah! je veux vivre dans le rêve« arija Julije iz opere Romeo in Julija

Libreto Jules Barbier, Michel Carré

Prevod Benjamin Virc

Ah, želim živeti
v teh opojnih sanjah;
vse do tega dne,
nežni plamen,
te čuvam v svoji duši
kot zaklad!

Želim živeti
v teh opojnih sanjah;
vse do tega dne,
nežni plamen,
te čuvam v svoji duši
kot zaklad!

Ta opojnost mladosti
zaide kot dan!
Kaj kmalu prevzame
nas žalosti čas,
ko srce ljubezni se preda
in sreča za vedno te izda.

Ah, želim živeti
v teh opojnih sanjah;
vse do tega dne,
nežni plamen,
te čuvam v svoji duši
kot zaklad!

Proč od zimske turobe
naj zaspim,
se vonju vrtnice prepustim,
se vonju vrtnice prepustim,
še preden ta odcveti.
Ah, ah, ah!

Nežni plamen,
ostani v mojem srcu
kot sladki zaklad,
da ne premineš premlad,
kot sladki zaklad,
da ne premineš premlad.